

Financira
Europska unija

TWINNING PROJEKT

POTPORA EU PARLAMENTIMA U BiH U POSLOVIMA EUROPSKIH INTEGRACIJA

INFORMATIVNI ČLANAK TWINNING PROJEKTA EU / NOVOSTI O PROCESU EUROPSKIH INTEGRACIJA

POGLED NA NOVU METODOLOGIJU PROŠIRENJA EUROPSKE KOMISIJE IZ PARLAMENTARNE PERSPEKTIVE I NAKON SAMITA U ZAGREBU

➤ ZAŠTO JE POTREBNA NOVA METODOLOGIJA?

Nakon što je Europska komisija preuzela dužnost u prosincu 2019. godine, obnovljen je pristup procesu proširenja i politici susjedskih odnosa. Novi pristup vraća politiku proširenja u fokus Europske unije, čime se otvara mogućnost za povećanje potpore koju zemlje članice EU pružaju budućem pristupanju zemalja Zapadnog Balkana Europskoj uniji. Obnova procesa pristupanja bila je potrebna kako bi se zadržala puna potpora i konkretnost procesa europskih integracija. Novi pristup predstavljen je u obliku Priopćenja Komisije objavljenom u veljači 2020. godine, kojim se regiji Zapadnog Balkana daje kredibilna europska perspektiva kroz:

- **više kredibiliteta** (aktivnosti je potrebno poduzeti s dvije strane – lideri zemalja Zapadnog Balkana trebaju poduzeti mjere usmjerene na vladavinu prava, funkcioniranje demokratskih institucija i reformu javne uprave te program gospodarskih reformi, a nakon što zemlja partner ispuni ciljeve, EU treba prijeći na sljedeću fazu procesa te iskreno i jasno govoriti o nedostacima, izražavajući pri tom jedinstveno stajalište);
- **jače političko vodstvo** (politički dijalog i dijalog o politikama na visokoj razini kroz redovite samite između EU i zemalja Zapadnog Balkana te uz pojačane ministarske kontakte);
- **dinamičniji proces** (grupiranje pregovaračkih poglavlja u tematske skupine);
- **predvidljivost, pozitivnu i negativnu uvjetovanost** (to podrazumijeva da će EU jasnije definirati ono što očekuje od zemalja u procesu proširenja, a proces pristupanja utemeljen na zaslugama od sada će uključivati uvjetovanost, tj. zemlja će napredovati u procesu kada ispuni ciljeve. U suprotnom, sankcije za svaku ozbiljnu ili dugotrajnu stagnaciju ili nazadovanje u provedbi reformi, bit će dio procesa pregovora).

Dana 26. ožujka 2020. godine, šefovi država i vlada zemalja članica EU odobrili su novu metodologiju

Projekat provodi konzorcij koji čine
Narodna skupština Mađarske, Parlament Austrije i Hrvatski sabor.

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

ORSZÁGGYŰLÉS

HRVATSKI SABOR

➤ KOJE SU OSNOVNE PROMJENE?

PRETHODNI PRISTUP

33 pojedinačna pregovaračka poglavlja (+2: Institucije i Druga pitanja)
Prvo osnovna poglavlja i načelo „Ništa nije dogovoreno dok sve ne bude dogovoreno” – Svako poglavlje moguće je ponovo otvoriti

Detaljne i dugotrajne diskusije samo u Europskoj komisiji.

Ključni dokument je godišnji paket o proširenju

Ispunjenje mjerila u zemljama Zapadnog Balkana nije povezano s prelaskom u narednu fazu procesa – pristupanje se promatra kao jednosmjerni proces

NOVA METODOLOGIJA

6 tematskih skupina za sva 33 pregovaračka poglavlja
Jačanje vladavine prava
Pregovori o svakoj tematskoj skupini otvaraju se kao cjelina – nakon ispunjenja mjerila za otvaranje

Eksperti iz zemalja članica pozivaju se da se uključe u proces i daju svoj doprinos.
Međuvladina konferencija nakon objave godišnjeg dokumenta Komisije

Uvjetovanost: prelazak u narednu fazu nakon ispunjenja ciljeva. U suprotnom, primjenjuju se odgovarajuće sankcije

➤ KAKAV JE BIO RAZVOJ DOGAĐAJA NAKON SAMITA U ZAGREBU?

Unatoč poteškoćama izazvanim pandemijom koronavirusa 2020. godine, Europska unija je ipak krenula s provedbom obnovljene strategije proširenja. Deklaracijom iz Zagreba poslan je važan signal kojim se potvrđuje da Europska unija daje prioritet regiji Zapadnog Balkana. U Deklaraciji iz Zagreba od 6. svibnja 2020. godine ponovljena je snažna solidarnost EU s regijom, naglašena europska perspektiva regije te poslana poruka kojom se pojačava angažiranost EU u zemljama Zapadnog Balkana.

➤ ŠTO SLIJEDI?

Novi postupci proširenja će se primijeniti u praksi u slučaju zemalja kandidata i potencijalnih kandidata (Srbija i Crna Gora mogu izabrati hoće li primjenjivati novu metodologiju jer su pregovarački postupak počele prije nekoliko godina). Pored toga, u listopadu 2020. godine Europska komisija je predstavila Gospodarski i investicijski plan kojim se pruža potpora zemljama Zapadnog Balkana i približava ih EU. Plan je usmjeren na transeuropske prometne i energetske veze, prelazak na zeleno gospodarstvo i digitalnu transformaciju, pri čemu će sve aktivnosti biti usklađene s kapacitetima zemalja.

➤ KAKO ĆE OVO UTJECATI NA EUROPSKI PUT BOSNE I HERCEGOVINE?

- Bosna i Hercegovina treba ispuniti 14 ključnih prioriteta EU u okviru mehanizma suradnje s EU.
- Bit će neophodno donijeti program usvajanja pravne stečevine EU.
- Okvir parlamentarne suradnje s EU koji je uspostavljen Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju u vidu Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje EU i BiH morat će nastaviti s radom kako bi pružio potporu provedbi metodologije.
- Potrebno je više angažmana na političkoj i stručnoj razini za provedbu gospodarskih i zakonodavnih reformi koje su preduvjet za napredak u procesu europskih integracija i dobivanje statusa zemlje kandidata.